

Kapiset supikoirat herättävät inhoa Suomiehellä

"Uskaltaako vauvaa nukuttaa vaunuissa?"

SUOMIES (NU)
Esko Artell

■ Suomiehen Salmelanmäessä asuva Kirsi Salmisen pukee seitsemänvuotiaan Iira-vauvansa toppavaatteisiin viedäkseen tämän ulos nukkumaan. Salmista kuitenkin arveluttaa, sillä ympäristössä on hiiviskellyt talvihorroksesta heräilleitä supikoiria.

– Ne ovat olleet huonokuntoisen ja kapisen näköisiä. Nälkäisinä ne ovat röyhkeitä ja tulevat etsimään ruokaa terasseilta saakka. Hieman hirvittää laittaa lapsi ulos nukkumaan kun ne täällä ympäristössä nuuskivat, Salmisen huokaa.

Ei vaaraa ihmiselle

Kokenut luonnossaliikkuja, Suomiehen metsästysseuran jäsen Keijo Kivekäs kuitenkin lohduttaa Salmista. Supien ei tiedetä käyseen ihmisen, suuremman tai pienemmän, kimppuun koskaan.

– Mitä kapiin tulee, niin on mahdollista, että se tarttuu kotieläimiin. Tällöinkin tarvitaan kyllä todella huonoa tuuria, sillä kapisen aiheuttaja, silmillä näkyvän punkki ei elä kovinkaan kauan supin turkista pudottuaan tai esimerkiksi puuhun tartuttuaan. Ei ainakaan pakkasäässä, Kivekäs tietää.

Nälkäiset liikkeellä

Kotieläimestä kapi saadaan lähtemään joko ulkoisin hoitokeinoin tai pistoksella.

Metsästysseura harjoittaa riistanhoidollista supien loukkupyntiä vuosittain.

– Yleensä loukkuja on turha viritellä enää joulukuussakaan, sillä sen verran hiljaiseloa supit viettävät. Kaikki eivät horrosta, mutta niiden on joka tapauksessa hankala liikkua paksussa lumihangessa. Tällaisena aikana liikkeelle lähtevät vain huonokuntoiset ja nälkäiset yksilöt.

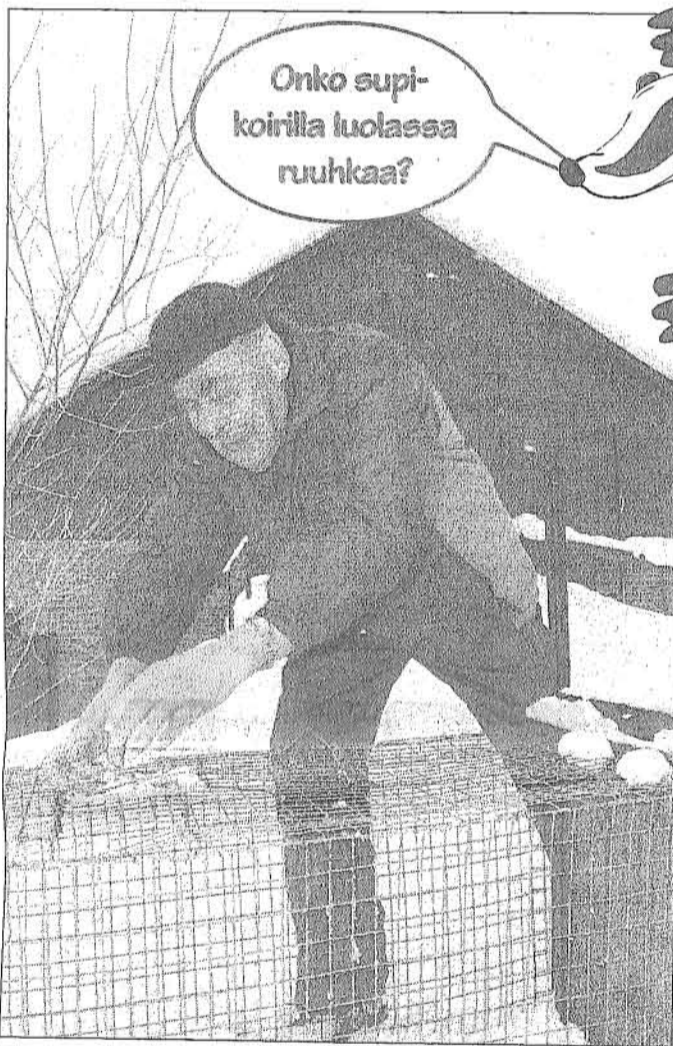
"Inhottavalta näytti"

Kivekäs poikkesi viritämässä kuntoon Sinikka Suosilla navettarakennuksen viereen asennetun loukun. Emäntä nimittäin näki kuinka supi liivahti pihamaalta vintille.

– Perään en mene kurkkimaan. Siellä saa minun puolestani olla, sen verran inhottavalta se näytti. Kyseisenä päivänä ilma oli todella kylmä ja kaikei supi etsi myös suojaa pakkaselta, Suosilta kertaa.

Supi vaunuun? Kirsi Salmista hirvittää Iira-tytären nukuttaminen ulkona vaunuissa, kun supikoiria hiiviskelee nurkissa.

Loukku kuntoon. Suomiehen metsästysseura harrastaa riistanhoidollista supipyntiä vuosittain. Keijo Kivekäs laittaa loukkua kuntoon Salmelanmäellä.

Broilerin kimpussa

Hänen lähistöllä asuva poikansa Tomi Suosilta puolestaan joutui

ottamaan pientä matsiakin varkasiin tulleen supikoiran kanssa.

– Terassimme teki tovin pakas-

timen virkaa kylmänä päivänä ja eikös siellä jo kohta ollut supikoira raahamassa pois jäässä olevaa broileria. Tarjosin lumilapiota ja vähäksi aikaa supi häipyi-

kin, mutta yritti myöhemmin vielä uudestaan.

Supikoira kelpaa ravinnoksi muun muassa ilvekselle. Ilveskannan on todettukin vahvistuneen Nukarin-Suomiehen suunnalla. Itse supi taas on lähes kaikkiruokainen.

Havaintoja on. Suomiehen Salmelanmäessä asuva Sinikka Suosilta näki hiljattain supikoiran luikertavan pihapiirinsä navetan vintille. – Pysyköön siellä, minä en mene kurkkimaan mokomaa kapiasta otusta, Suosilta tuumii.

Huono karma. Supikoira poikueista arviolta vain joka kymmenes jää henkiin. Kantaa verottaa esimerkiksi liikenne. (Kuva: Anton Soinne)

Koira eläin Itä-Aasiasta

■ Supikoira (Nyctereutes procyonoides) on koira eläin, joka alun perin on kotoisin Itä-Aasiasta. Se on levinnyt istutettuna myös Ural-vuoriston länsipuolelle. Suomeen se on vaeltanut sekä Karjalankannasta pitkin että Laatokan pohjoispuolelta.

Supikoira on kaikkiruokainen. Se syö pieniä jyrsijöitä, sammakoita, marjoja, hedelmiä, viljaa, hyönteisiä, haaskaa, muniä ja lintuja. Tarvittaessa supikoira voi nukkua talviunta – mikään muu koira eläin ei näin tee.

Supikoiran kiima-aika ajoittuu helmi-maaliskuuhun. Pari pysyttelee yleensä yhdessä vuodesta toiseen, joskin urokset saattavat toisinaan nahistella keskenään naaraista. Naaras synnyttää pesäänsä keskimäärin kymmenkunta sokeaa tumma- ja pehmeäturkkista pentua. Niiden silmät avautuvat 9–10 vuorokauden kuluttua, ja muutamia päiviä myöhemmin pennut ottavat ensiaskelensa pesän ulkopuolella.

Nuorten supikoirien kuolleisuus on suuri: poikasista arviolta vain joka kymmenes jää henkiin. Niitä uhkaavat monet saalistajat sekä liikenne.

Supikoira on alun perin Itä-Aasiasta ja Japanista kotoisin oleva petoeläin. Vuosina 1929–1955 sitä istutettiin kaikkiaan 9 100 yksilöä turkiseläimiksi Neuvostoliiton Euroopan-puoleisiin osiin, mistä se on levinnyt Länsi-Eurooppaan. Ensimmäinen tunnettu supikoirahavainto Suomesta on Suistamosta vuodelta 1939.

"Lämpötalouden pettäminen panee ruuanhakuun"

■ Supikoirien ilmestymisen talvihangille on tuttu ilmiö myös Helsingin ja Keski-Uudenmaan riistanhoitoyhdistysten toiminnanohjaaja Veikko Seunalle. Hänen mukaansa liikkeelle lähtevät juuri kapiset eläimet, joiden lämpötalous on pettänyt.

– Niin ketut kuin supikoiratkin etsivät tässä tilanteessa helppoa ruokaa tunkiolta ja

muutenkin asutusten liepeiltä. Huolestuneilta ihmisiltä tulee soittoja kotieläinten turvallisuudesta. Kapi voikin tarttua, mutta tarttuminen vaatii käytännössä suoran kontaktin. Vaara kuitenkin on olemassa, joten metsästäjien tulisi hoitaa pois nämä sairaut yksilöt, Seuna muistuttaa.